

Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság

2.Bhar.130/2016/26. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság Budapesten, a 2017. március hó 21. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta az alábbi

v é g z é s t :

A rágalmazás vétsége miatt vádlott ellen indított büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 2016. év február hó 25. napján kelt 20.Bf.9205/2015/10. számú ítéletét **helybenhagyja azzal**, hogy az elsőfokú eljárásban helyesen 15.440,- (tizenötezer-négyszáznegyven) forint bűnügyi költség merült fel, melyből a magánvádló helyesen 15.000,- (tizenötezer) Ft-ot visel.

A harmadfokú eljárásban felmerült 9.525,- (kilencezer-ötszázhuszonöt) Ft bűnügyi költséget a magánvádló köteles az államnak megfizetni.

Felhívja a magánvádlót, hogy le nem rótt illetékként leletezés terhe mellett az iratoknál 15 nap alatt rójon le 10.000 (tízezer) forint harmadfokú fellebbezési illetéket.

A végzés ellen további fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s :

A Zrt. magánvádló jogi képviselője útján a bírósághoz 2011. évi október hó 19. napján érkezett feljelentésében 3 rb. az 1978. évi IV. törvény 179.§ (1) bekezdésébe ütköző és részben a (2) bekezdés b./ pontja szerint minősülő nagy nyilvánosság előtt elkövetett rágalmazás vétsége miatt joghatályos magánindítványt terjesztett elő vádlottal szemben.

A bírósághoz 2012. évi május hó 15. napján érkezett feljelentésében a Zrt. és magánvádló2 újabb joghatályos magánindítványt terjesztett elő 2 rb., az 1978. évi IV. törvény 179.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés b./ és c./ pontja szerint minősülő nagy nyilvánosság előtt jelentős érdekséreelmet okozva elkövetett rágalmazás vétsége miatt.

Fenti ügyeket a bíróság 2012. évi július hó 13. napján kelt 33.B.36.573/2011/9. számú végzésével egyesítette.

A bíróság a 2013. évi február hó 13. napján kelt 12.B.36.573/2011/25-I. számú végzésével vádelejtés folytán a vádlottal szemben magánvádló2-t érintően indult eljárást megszüntette, egyben az általa lerótt 10.000 Ft illeték visszautalásáról rendelkezett.

Az alapeljárásban a Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2013. február 13. napján kelt 12.B.36.573/2011/25. számú ítéletével a vádlottat 2 rb. folytatólagosan elkövetett rágalalmazás vétsége (1 rb. a Btk.179.§ (1) és (2) bekezdés b./ pont, 1 rb. a Btk.179.§ (1) bekezdés) miatt 2 évre próbára bocsátotta, 1 rb. rágalalmazás vétségének (Btk. 179.§ (1) és (2) bekezdés b./ pont) vádja alól felmentette. Az ítéletet magánvádló2 tudomásul vette.

A másodfokon eljáró Fővárosi Törvényszék a 2013. november 8. napján kelt 26.Bf.7156/2013/6. számú végzésével az elsőfokú ítéletet hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasította. A hatályon kívül helyezés alapjaként a Be.375.§-át hívta fel, annak indokaként a valóság bizonyítás körében feltárt hiányosságokat jelölte meg, amelynek következtében az ítéletet megalapozatlannak találta. Iránymutatásként a teljes körű tényállás megállapítása érdekében a valóság bizonyítás lefolytatását rendelte el.

A megismételt eljárásban a Zrt. magánvádló tárgyaláson jelen lévő jogi képviselője a vádat a tényállás változtatása nélkül 2 rb, az 1978. évi IV. törvény 179.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés b./ pontja szerint minősülő folytatólagosan nagy nyilvánosság előtt elkövetett rágalalmazás vétségére módosította.

A bizonyítási eljárás lefolytatását követően a Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2015. május 27. napján kelt 13.B.33.717/2013/53. számú ítéletével a vádlott bűnösségét 2 rb. folytatólagosan elkövetett rágalalmazás vétségében (1978. évi IV. törvény 179.§ (1) és (2) bekezdés b./ pont) megállapította, ezért őt 2 évre próbára bocsátotta. Kötelezte a vádlottat a magánvádló részére 15.000,- Ft eljárási illeték, az állam részére 440,- Ft büntetőjogi költség megfizetésére.

A történeti tényállás I/1. pontja a vádlottnak mint szakszervezeti elnöknek tüntetések bejelentésére vonatkozó tartalmát és célját, az I/2. pontja pedig egy adott demonstráción történeteket - talicskában feliratos fehér színű dobozok megjelenítését- és a vádlott azokkal kapcsolatos kijelentéseit tartalmazza. Kitér továbbá a demonstrációról hírt adó írott és elektronikus sajtó tudósításainak felsorolására.

A tényállás II. pontja a vádlottnak a Szakszervezet elnökeként két nemzetközi légitforgalmi szervezet elnökének írt megegyező tartalmú levelét tartalmazza, amelyben különböző okokból a Zrt. tevékenységével kapcsolatos hibákat, hiányosságokat kifogásolta.

Az elsőfokú bíróság jogi álláspontja szerint „a magánvádlóra tett vádlotti nyilatkozat, magatartás (demonstráció) - a vádlott érveivel szemben - a véleménynyilvánítás szabadságán, tényfeltáráson, érdekképviseleten túlmutatva a magánvádló megítélésének rossz irányba fordítását célozta. A vádlott azzal a magatartásával, hogy a BRFK rendészeti helyetteséhez címezve, valamint

nemzetközi szervezeteknek írt levélben, továbbá demonstráció során, illetve ehhez kapcsolódóan a médiában a Zrt-re vonatkozóan a magánvádló becsületének csorbítására alkalmas tényt állított, megvalósította a Btk.179.§ (1) bekezdésébe ütköző, de a (2) bekezdés b./ pontja szerint minősülő rágalmazás vétségét.”

Az elsőfokú ítélet ellen a vádlott jelentett be indokolás nélküli fellebbezést felmentésért.

A Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság a 2016. február 25. napján kelt 20.Bf.9205/2015/10. számú ítéletével az elsőfokú ítéletet megváltoztatta, a vádlottat az ellene 2 rb. folytatólagosan elkövetett rágalmazás vétsége (1978. évi IV. törvény 179.§ (1) és (2) bekezdés b./ pont és 1978. évi IV. törvény 179.§ (1) bekezdés) miatt emelt vád alól felmentette. Megállapította, hogy az elsőfokú eljárás során 25.440 Ft bünygyi költség merült fel, melyből a magánvádló 440,- Ft-ot az államnak megfizetni, míg 25.000 Ft-ot viselni köteles.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást a vádlott előélete és a magánindítványok joghatályosságának megítélése körében egészítette ki, illetve a II. tényállási pontnál a jogi indokolás körébe tartozó megállapítást - 6. és 7. bekezdést - mellőzte. Megállapította, hogy egyebekben a tényállás megalapozott és a kerületi bíróság indokolási kötelezettségét is teljesítette. A Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság azonban a vádlott büntetőjogi felelősségét illetően eltérő jogi álláspontra helyezkedett, tévesnek találta a vádlott bűnösségére vont következtetést.

Jogi indokolása szerint a tényállás I/1. pontjában rögzített vádlotti kijelentések rendezvény bejelentése iránti kötelezettség teljesítése során, az I/2. pontbeli tényállítások pedig a hatóság által engedélyezett, a gyülekezési jog hatálya alá tartozó rendezvényen hangzottak el, ezáltal nélkülözik a jogellenességet.

A tényállás II. pontjában felsorolt kijelentések közül az oktatási tevékenység kiszervezésével kapcsolatos állításokat, megfelelő oktatói végzettség, illetve az akkreditáció hiányát, a korrupcióval kapcsolatos fellépés hiányát nem találta a magánvádló becsületének csorbítására alkalmasnak. Az EPC megbízhatósága, továbbá a helyettes államtitkár tekintetében felhozottak nem a magánvádlóra vonatkoznak. A kiszervezés körében a sikkasztás esetének felvetését, a légi forgalom veszélyeztetését a vádlott vélekedéseként értékelte. Összességében azt állapította meg, hogy a vádlottnak a két nemzetközi légiforgalmi szervezet elnökéhez írt levelében foglalt és a magánvádló által sérelmezett kijelentések a rágalmazás vétségének egyes törvényi tényállási elemeinek hiányában nem valósítják meg a rágalmazás bűncselekményét, a levélforma folytán pedig a nagy nyilvánosság sem merülhet fel. A másodfokú bíróság ezért mindkét tényállási pont tekintetében bűncselekmény hiányában mentette fel a vádlottat.

Ezen túlmentően hivatkozott arra, hogy mivel az I. tényállási pont vonatkozásában a jogellenesség hiányát, míg a II. tényállási pontban rögzített cselekménynél törvényi tényállási elem hiányát állapította meg, így álláspontja szerint a valóság bizonyításának a lefolytatása szükségtelen volt, ezért az erre vonatkozó elsőbírői indokolást (7. oldal 2. bekezdéstől 13. oldal 3. bekezdésig) mellőzte.

A másodfokú bíróság ítélete ellen a magánvádló jogi képviselője útján fellebbezést jelentett be bűnösség megállapítása érdekében.

A magánvádló jogi képviselője a perorvoslatot írásban megindokolta. Indítványozta, hogy az ítélet tábla a Fővárosi Törvényszék ítéletét változassa meg és mondja ki bűnösnek a vádlottat 2 rb. a Btk.179.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés b./ pontja szerint minősülő nagy nyilvánosság előtt elkövetett rágalmozás vétségében. Utalt továbbá arra, hogy a vádlottat a PKKB 11.B.14728/2013/63. számú ítéletével 3 évre próbára bocsátotta, mely ítéletet a Fővárosi Törvényszék 2016. szeptember 1-jén helybenhagyott. Indítványozta ezért a két ügy egyesítését, a próbára bocsátás megszüntetését és halmazati büntetés kiszabását.

A továbbiakban a fellebbezés indokolása részletesen idézte a magánvádban szereplő sérelmezett kijelentéseket. Okfejtése szerint a másodfokú bíróság jogi álláspontja a jogellenesség hiányára és tényállási elem hiányára alapozottan mindkét tényállási pont tekintetében téves. Alkotmánybírósági és az Emberi Jogok Európai Bírósága határozatainak felhívásával indokolta, hogy a vádlott a nagy nyilvánosság előtt elkövetett rágalmozás vétségeinek törvényi tényállását az I. és II. tényállási pontok esetében is kimerítette.

Álláspontja szerint a másodfokú bíróság a II. tényállás pont esetében tévesen helyezkedett arra az álláspontra, hogy a feljelentés tárgyát képező közlések nem tényállásszerűek, míg az I. pont vonatkozásában az Alkotmánybíróság és az EJEB gyakorlatát teljes mértékben figyelmen kívül hagyva állapította meg a jogellenesség hiányát. Hivatkozott továbbá arra, hogy az eljáró bíróságok figyelmen kívül hagyták azt a tény, hogy a vádlott a 2012. július hó 13-ai tárgyaláson úgy nyilatkozott, hogy a két nemzetközi légiforgalmi szervezetnek elküldött levelet 38 helyre, és nem csupán a két szervezetnek küldte el, ezért a II. tényállási pontban írt cselekmény is nagy nyilvánosság előtt valósult meg, szemben a másodfokú bíróság ítélete 6. oldalán rögzítettekkel. Indítványozta ezért, hogy az ítélet tábla a másodfokú ítéletet változtassa meg.

A harmadfokú nyilvános ülésen a magánvádló jogi képviselője az írásbeli fellebbezés indokolásában foglaltakat ismételte meg, kérte a vádlott büntetőjogi felelősségének megállapítását.

A vádlott védője perbeszédében a másodfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta annak helyes indokainál fogva.

A harmadfokú bíróság a másodfellebbezés alapján megvizsgálta a Be. 387.§ (1) bekezdése alapján a fellebbezéssel megtámadott másodfokú ítéletet és az azt megelőző első- és másodfokú eljárást. Megállapította, hogy az eljárási szabályokat az elsőfokú, illetőleg a másodfokú bíróság megtartotta. Nem osztotta ugyanakkor az ítélet tábla a másodfokon eljáró törvényszék álláspontját tekintetben, hogy a valóság bizonyításának lefolytatása szükségtelen volt (ítélet 6. oldal utolsó bekezdés), figyelemmel arra, hogy a korábban eljáró másodfokú bíróság a Pesti Központi Kerületi Bíróság ítéletét többek között éppen azért helyezte hatályon kívül, mert a valóság bizonyítására a szükséges körben nem került sor, iránymutatásként előírta, hogy azt a megismételt eljárásban eljáró elsőfokú bíróságnak le kell folytatni. Utóbb e bizonyítás megtörténte hibaként nem róható fel.

Megállapította a Fővárosi Ítéltábla azt is, hogy a másodfokú eljárásban kiegészített, módosított tényállás megalapozott, a magánvád kereteire is figyelemmel semmilyen kiegészítésre nem szorul, a Be. 388.§ (1) bekezdése alapján az ítéltábla a határozatát arra a tényállásra alapította, amelynek alapján a másodfokú bíróság a megtámadott határozatot meghozta. Ehelyütt szükséges kitérni arra, hogy a magánvádló jogi képviselője tévesen sérelmezi, hogy helytelenül nem került annak rögzítése a tények között, hogy a vádlott a II. pontban hivatkozott 2 levelet további személyeknek is, összesen 38 helyre elküldte a 2012. július hó 23-i tárgyaláson elhangzott vallomása szerint. A magánvád kereteihez a bíróság kötve van, azon túl nem terjeszkedhet, márpedig a magánvád a vádlott fenti cselekményét nem tartalmazta.

A harmadfokú bíróság a magánvádló jogi képviselője által felvetetteket figyelembe véve áttekintette és vizsgálat tárgyává tette az általa hivatkozott, ezen túlmenően az ügy megítélése szempontjából irányadó további alkotmánybíróági és EJEB gyakorlatot, és a magánvádló jogi képviselőjétől eltérő értelmezésre jutott.

Az Alkotmánybíróság a jogi képviselő által is hivatkozott 13/2014.(IV.18) AB határozatában fejti ki részletes álláspontját, felvázolja a véleménynyilvánítási szabadság azon határát, amelyet a büntetőjog fogalmazhat meg. Az Alkotmánybíróság értelmezésében a véleménynyilvánítási szabadság az ún. kommunikációs jogok anyajoga. Kifejti, hogy a véleménynyilvánítási szabadság alapjoga nem tagadható meg azért, mert az elhangzottak más érdekét, felfogását, szemléletét, érzékenységet sértik. Rögzíti, hogy a közügyekben való megszólalás fokozott védelemben kell, hogy részesüljön. Az Alkotmánybíróság a jogi képviselő által érintőlegesen ugyancsak hivatkozott 36/1994.(VI.24) AB határozatban vizsgálta részletesen a bírálhatóság határait. Az Alkotmánybíróság kifejtette, hogy a véleménysszabadság különleges védelmet akkor követel, amikor közügyeket, közfeladatot ellátó személyek tevékenységét érinti.

Az Alaptörvény IX. Cikk (4) bekezdéséből következően a becsületvédelem, a jó hírnév, az állami intézményekbe vetett közbizalom a véleménysszabadság, a közügyeket érintő szólás alkotmányosan igazolható korlátját jelenti. Az Alkotmánybíróság kifejti, hogy nem a közéleti véleménynyilvánítás szabadságával él, aki más megalázása érdekében használ súlyosan bántó, sértő kifejezéseket. A becsület csorbitására alkalmas tények állítása, híresztelése nem élvezi a véleménysszabadság oltalmát akkor, ha a tényeket állító vagy híresztelő tudta, hogy közlése valótlan, avagy a valótlanságról azért nem tudott, mert a foglalkozása szerint elvárt figyelmet vagy körütekintést elmulasztotta.(36/1994.(VI.24) AB hat. ABH 1994/219230.)

A közügyeket érintő, ámde hamisnak bizonyult tényállításokat már csak abban az esetben oltalmazza a véleménysszabadság, ha aényt állító vagy híresztelő jóhiszemű volt. Mindebből következik, hogy a tények értékítéletektől történő jogalkalmazói elhatárolása a konkrét esetekben döntően befolyásolja a véleménysszabadság alapjogának terjedelmét, gyakorolhatóságát és tényleges érvényesülését.(7/2014. (III.7) AB határozat)

Az Alkotmánybíróság meghatározza a joggyakorlat számára mértékadó szempontokat a tényeknek az értékítéletektől történő elhatárolása során. Felvázolja azt is, hogy az EJEB joggyakorlatában milyen korlátokat fogalmaz meg a közélettel kapcsolatos szólásszabadságot illetően, hogyan

különbözteti a tényeket és az értékítéleteket, amely jelen ügyben is meghatározza az elhatárolást, hiszen Magyarország alávetette magát az európai közrend őrzése, illetve az emberi jogok és szabadságok megóvása érdekében létrehívott EJEB joghatóságának. Az Egyezmény (Római Egyezmény, 1993. évi XXXI. törvénnyel kihirdetve) 10. Cikk (1) bekezdés mindenkinek jogot biztosít a véleménynyilvánítás szabadságához anélkül, hogy ebbe hatósági szerv beavatkozhatson. Ugyanezen Cikk (2) bekezdése a véleményssabadság igazolható korlátjaként említi a jó hírnév védelmét.

Az EJEB értelmezése szerint a véleménynyilvánítás szabadsága a társadalom demokratikus fejlődésének elengedhetetlen előfeltétele (EJEB Handyside kontra Egyesült Királyság 5493/72). Az Egyezmény valamennyi véleményt védelemben részesít függetlenül attól, hogy azok támadóak, sokkolóak vagy zavaróak, mert ezt követeli meg a demokratikus társadalmak alapelveiként működő tolerancia, pluralizmus és nyitottság követelménye (EJEB Castells kontra Spanyolország (11798/85). Minden esetben az vizsgálendő, van-e olyan nyomós társadalmi érdek, amely a jogkorlátozást indokolja.

Magyarország részes állama a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányának is (továbbiakban Egyezségokmány), amelynek 19. Cikk (2) bekezdése biztosítja a véleménynyilvánítás szabadságát, ugyanezen Cikk (3) bekezdés a.) pont enged kivételt e szabadság alól mások jó hírnevének vagy jogainak tiszteletben tartása érdekében. Az EJEB felfogását erősíti az Egyezségokmány ellenőrző mechanizmusaként működő ENSZ Emberi Jogi Bizottságának gyakorlata is. Olvasatában a véleményssabadság bármely társadalomban az egyik legfontosabb szabadságnak számít, így korlátozására a lehetőségét megszorítóan kell értelmezni.

A vélemény minősítése során az EJEB figyelembe veszi a megjelenés körülményeit, a közlés tartalmát, kontextusát, szerepét, célját (EJEB Thorgeir Thorgeisen kontra Izland 39394/98). Ezen szempontrendszer mentén döntendő el, hogy a közlés a közügyek vitatását érinti-e.

Az EJEB a Lingers kontra Austria (EJEB 9815/82) ügyben helyezkedett először arra az álláspontra, hogy egy-egy közlés megítélésénél különbséget kell tenni tényállítások és értékítéletek között. A különbségtétel lényege, hogy míg a tények valósága bizonyítást nyerhet, addig az értékítéletek bizonyíthatóságáról, igazságtartalmáról nem lehet beszélni. Az értékítéletek bizonyítását nem is lehet megkívánni, így azok önmagukban élvezik a véleményssabadság oltalmát. Az EJEB felfogása szerint ha egy állítás igazságtartalma legalább részben ellenőrizhető, akkor tényállításáról van szó (EJEB Keller kontra Magyarország 33352/02, Csánics kontra Magyarország 12188/06), minden más esetben értékítéletről, amely magában foglalja a túlzó, akár vulgáris kifejezést használó bírálatot, vagy ízlésbéli megnyilatkozást. (EJEB Uj kontra Magyarország 23954/10). A határesetet az értékítélettel terhelt tényállítások képezik, amelyek élvezik a véleményssabadság magas szintű védelmét az EJEB gyakorlatában. (EJEB Karsai kontra Magyarország 5380/07) Szintén a véleménynyilvánítás szabadsága alatt állnak az erős, túlzó jellegű kritikai megfogalmazású, ámde vékony ténybeli alapon nyugvó értékítéletek is. (EJEB Dichand és mások kontra Austria 29271/95) Ugyanakkor az EJEB mércéje szerint minél határozottabb, erősebb egy értékítélet, annál szorosabb ténybeli kötődést kell mutatnia. (EJEB Pedersen és Baadsgaard kontra Dánia 49017/99)

Az Egyezményben garantált véleménynyilvánítás szabadsága nem oltalmazza ugyanakkor azokat a közléseket, amelyek célja önmagában mások bántása megalázása vagy a közügyekkel össze nem függő öncélú támadása, megsértése. (EJEB Skalka kontra Lengyelország 43425/98)

Az Alkotmánybíróság kifejti azt is, hogy az értékítéletek és tényállítások közti különbségtétel a közügyeket nem érintő vélemények minősítésénél is döntő jelentőségű. E minősítés határozza meg az adott véleménnyel szemben megengedhető tolerancia határait. Míg az értékítéletet megjelenítő vélemények nagyobb toleranciát követelnek, addig a tényállításnál fokozottabb gondosság követelhető meg. Az értékítéletek és tényállítások eltérő megítélése tehát korrelál a közügyeket vitató és az egyéb ügyeket érintő szólások tekintetében is.

A bírói gyakorlat is egységes tekintetben, hogy a vélemény, bírálat a jogi személy jó hírnevét csak akkor sértheti, ha az kifejezőmódjában indokolatlanul bántó, sértő, lealacsonyító. (EBH 2011.2408)

A harmadfokú bíróság a fenti áttekintést követően a másodfokú bíróság által hivatkozott 1989. évi III. törvény (a gyülekezési jogról) 2.§ (1) bekezdését is hivatkozva, eszerint a gyülekezési jog gyakorlása keretében a résztvevők véleményüket szabadon kinyilváníthatják, a (2) bekezdése alapján a rendezvény résztvevői jogosultak a közösen kialakított álláspontjukat az érdekeltek tudomására hozni a (3) bekezdésben írt korláttal, miszerint a jog gyakorlása nem valósíthat meg bűncselekményt, nem járhat mások jogainak sérelmével. A 14.§ (1) bekezdése szerint amennyiben bűncselekmény valósul meg, a rendőrség a rendezvényt feloszlatja.

A fentiekkel kiegészítve a harmadfokú bíróság a másodfokú bíróság érvelését osztotta szemben a magánvádló jogi képviselője álláspontjával.

I/1. A bírói gyakorlat egységes tekintetben, hogy a hivatalos eljárásban, jelen esetben közigazgatási eljárásban jogilag szabályozott jogosultság (gyülekezési jog) illetve magatartás tartalmilag kizárólag akkor minősíthető jogsértőnek, ha a bejelentő indokolatlanul bántó és sértő tartalmú közléseket tesz, ilyen megnyilvánulása van, vagy már a kezdeményezéskor is nyilvánvaló a körülményekből, hogy az általa előadottak általa tudottan valótlan tartalmúak. Jelen ügyben - szemben a magánvádló jogi képviselője állításával - fel sem vetődik, hogy a vádlott számára nyilvánvaló kellett legyen, hogy az általa hivatkozottak, illetve leírtak valótlanok, hiszen több befűzött és eljárás anyagává tett dokumentum tanúsítja, hogy a vád tárgyát képező időszakban még folytak a kezdeményezett eljárások, a vádlott által tett feljelentések tartalmával az eljárni illetékes rendőrhatóságok érdemben foglalkoztak. Az a körülmény, hogy az eljárások utóbb - jóval később - megszüntetésre kerültek, nem bizonyítja, hogy azokat a vádlott már a vádbeli időszakban aaptalannak gondolhatta. Ezen túlmenően a nyomozás megszüntetése adott bizonyítékok alapján nem jelent végleges állapotot, újabb bizonyítékok felmerülése esetén a nyomozás továbbfolytatása rendelhető el az elévülési időn belül. Mindezt a vádlotti magatartás az I. tényállást illetően - egyetértve a másodfokú bíróság álláspontjával - nem jogellenes.

A magánvádló jogi képviselője beadványában sérelmezte, hogy a törvényszék az I/2. tényállási pontot illetően nem tett eleget minden tényállítás vonatkozásában az indokolási kötelezettségének, a tényállásból csak kiragadott néhányat. A kiragadásra a másodfokú bíróság a 4. oldal utolsó bekezdésében magyarázatot adott, a magánvádló jogi képviselője által hivatkozott további

kijelentéseket nem tartotta tényállásszerűnek. Nem hagyható figyelmen kívül, ahogyan azt a törvényszék ítélete 5. oldal 1. bekezdésében levezette, hogy ezen kifejezések használata nélkülözi a jogellenességet, mert a kifejezések megtételére - melyek nagyobb részben tényállítások - a gyülekezési jog gyakorlása során hangzottak el, a fentebb írt korlátot nem érte el.

Az 1/2015 (I.16.) AB határozatban az Alkotmánybíróság kifejtette, hogy pl. a „lop-csal-hazudik” kifejezés tényállításnak tekinthető, ugyanakkor a használat céljától, megjelenési formájától függően változhat meg e kifejezéseket illetően is az alkotmányos védelem. Még ezen kifejezések esetében is kimondja az Alkotmánybíróság, hogy amennyiben az eljárásra hivatott hatóságok felé fogalmazódnak meg, megfelelnek az alkotmányosan védendő véleménynyilvánítás feltételeinek, hiszen a demokratikus közélet gyakorlásának eleme a közügyeket érintő visszaélések hatóságok tudomására hozása. Hasonló a megítélése, ha hatósági eljárásban az ügy érdekével összefüggésben történik a tényállítás. Ennek ellentétének tekinti az Alkotmánybíróság, ha csak és kizárólag az érintett személy lejáratására irányuló, egyfajta szitokszóként jelenik meg.

A II. tényállási pontban írt levelek tartalmát illetően a harmadfokú bíróság ugyancsak osztotta a másodfokú bíróság részletesen kifejtett álláspontját.

Szükséges ekörben utalni arra is, hogy a vádlott a leveleket a két nemzetközi légiforgalmi szervezetnek küldte el, célja a figyelemfelhívás, és nem a gyalázkodás volt.

Messzemenőig egyetértett az ítélőtábla azzal, hogy jelen ügyben a magánvádló jogi képviselője álláspontjával szemben egyes kifejezések használatakor - amelyeket a törvényszék tételesen felsorol - nem arról van szó, hogy a vádlott bűncselekmény elkövetésével vádolja a magánvádlót, hanem megfogalmazza az általa észlelt jelenséget, amelyet helytelenít, amellyel szemben mint szakszervezeti vezető fel kíván lépni, majd a nem jogvégzett vádlott jogi vélekedése, véleménye jelenik meg adott magatartás kapcsán. (pl., „a korrupció egyik klasszikus esetét érhetjük itt tetten illetve ez kimeríti a sikkasztás esetét”)

A magánvádló jogi képviselője álláspontjával ellentétben a vádlott a törvény által biztosított jogi utat igénybe vette, hiszen számtalan feljelentéssel élt az általa észlelt, véleménye szerint büntetőjogi kategóriába sorolható visszaélések kapcsán. A magánvádló jogi képviselője által hangoztatott azon álláspont, hogy ezen eljárások megszüntetése bizonyítja a vádlott rosszhiszeműségét, valamint azon tudattartalmát, hogy a vád tárgyát képező cselekmények idején is tudta, hogy nem valós tényeket állít, nem fog helyt. (Többek között a 20. sorszám alatt csatolt, 2014. május hó 26-i keltezésű Budapesti Rendőr-főkapitányág Gazdaságvédelmi Alosztálya által a 01000-3658/2013. bü. számú ügyben adott válaszirat tartalmazza, hogy az 1978. évi IV. tv. (1) bekezdésébe ütköző, a (3) bekezdés d.) pontja szerint minősülő különösen jelentős vagyoni hátrányt okozó hűtlen kezelés büntette miatt még folyik az eljárás, dokumentumok beszerzése, tanúkihallgatás van folyamatban. Az ügy tárgya a légiforgalmi irányítói képzés kiszervezésével kapcsolatos visszaélés, mely jelen ügyben is sérelmezett.)

Teljesen közömbös, hogy az EPC-t részben a Zrt. hozta létre, annak 49%-os tulajdonosa, ezért az EPC-re tett állítás a társadalmi megítélését is befolyásolja. Ekörben a törvényszék ugyancsak

helytállóan rögzítette, hogy az EPC megbízhatóságának, nemzetközi hírnevének rombolására utalás ugyancsak vélekedés, mert nem bizonyítható tény.

A további, másodfokú bíróság által tényállításoknak értékelt magatartások - ahogyan azt a másodfokú bíróság részletekbe menően levezette - nem alkalmasak a magánvádló becsületének csorbítására.

A magánvádló jogi képviselője által írtakkal ellentétben a helyettes államtitkárra valamint a Felügyelő Bizottság Elnökére vonatkozó kitétel meghatározott személyekre és nem a Zrt-re vonatkozik, így a magánvádló becsületének csorbítására sem lehet alkalmas.

Rögzítendő az is, hogy a Zrt. a Magyar Állam kizárólagos tulajdonában lévő szervezet, alapítói és tulajdonosi jogait a nemzeti fejlesztési miniszter gyakorolja.

Az Alaptörvény 39. Cikk (2) bekezdése szerint a közpénzzel gazdálkodó szervezet köteles a nyilvánosság előtt elszámolni a közpénzzel való gazdálkodásával (átláthatóság), adatai közérdekű adatok.

A vádlotti magatartás, közlések megítélése kapcsán nem hagyható figyelmen kívül, hogy az az állami tulajdonú Zrt. tevékenységével és gazdálkodásával kapcsolatos, azaz nem öncélú, célja a nyilvánosság, a közélet figyelmének felhívása a helytelen költségvetési gazdálkodásra. A bírói gyakorlat a fent írtak szerint egységes ate tekintetben is, hogy a közügyeket érintő értékítéletek, a közpénzzel gazdálkodók ellenőrzése, a közvélemény tájékoztatása, figyelmének felhívása még bizonyos fokú túlzást, provokációt is magában foglalhat.

Ehelyütt utal az ítéletábra arra, hogy a Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2016. szeptember hó 1. napján jogerőre emelkedett 11.B. 14.728/2013/63. számú ítéletében megállapított tényállás alapján viszont éppen azt állapította meg, hogy a vádlott az egyesület elnökeként tett nyilatkozataival a véleménynyilvánítás szabadságának fentebb megjelölt határát átlépte, sérelmezett kijelentései tényhíresztelésnek minősültek, az azokban foglaltak objektív értelmezéssel megállapítható módon alkalmasak voltak arra, hogy a Zrt. magánvádló becsületét csorbítsák, a jelen ügyben megfogalmazottak ugyanakkor a véleménynyilvánítás szabadsága körébe vonhatók.

Mindezt a magánvádló jogi képviselője által hivatkozottak jelen ügyben nem fognak helyt.

Helyesen rendelkezett a törvényszék a felmentő rendelkezésre figyelemmel a próbára bocsátással érintett ügy elkülönítéséről és a próbára bocsátás megszüntetése iránt indult eljárás megszüntetéséről is.

Figyelemmel arra, hogy az eljárás a harmadfokú eljárásban is a vádlott felmentésével zárult, a magánvádló jogi képviselője által hivatkozott újabb próbára bocsátás intézkedéssel befejezett eljárás egyesítésére sem kerülhetett sor az indítvánnyal ellentétben.

Mindezek alapján a harmadfokú bíróság a másodfokú bíróság határozatát annak helyes indokainál fogva a Be. 397.§ alapján helybenhagyta.

A másodfokú bíróság helytelenül 25.440 forint felmerült költségről rendelkezett. 10.000 forint lerótt illeték a korábban hivatkozott részleges megszüntetés folytán visszautalásra került, ezért a ténylegesen rendelkezést igénylő bűnügyi költség összege 15.440 forint.

Észlelte az ítélőtábla, hogy a harmadfokú eljárás illetékét a magánvádló nem rótt le. Az 1990. évi XCIII.tv. (Itv.) 52.§ (1) bekezdése szerint a fellebbezés illetéke a harmadfokú eljárásban a jogorvoslat megtételekor 10.000 forint volt, ezért a magánvádlót az illeték 15 napon belüli pótlólagos lerovására hívta fel leletezés terhe mellett, melyről az Itv. 74.§ (1) bekezdése rendelkezik.

Budapest, 2017. március hó 21. napján

. Lassó Gábor sk.
a tanács elnöke

Dr. Fatalin Judit sk.
előadó bíró

Dr. Ujvári Ákos sk.
bíró

A Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 2016. február hó 25. napján kelt 20.Bf. 9205/2015/10. számú ítélete a Fővárosi Ítélőtábla mint harmadfokú bíróság 2.Bhar.130/2016/26. számú végzése folytán 2017. március hó 21. napján jogerőre emelkedett és a költségek viselése tekintetében végrehajthatóvá vált.

Budapest, 2017. március hó 21. napján

Dr. Lassó Gábor sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

Bradáné Bódi Ilona
tisztviselő